

УДК 002.1

Вікторія ДОЛЯ,
ст. гр. ІС-21,
наук. кер. – Вікторія Барабаш,
Центральноукраїнський національний
технічний університет

**ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ВИДАННЯ «КАТЕДРА UNIVERSUM:
ЕЛЕКТРОННИЙ ЗБІРНИК НАУКОВО-ПОПУЛЯРНИХ ПРАЦЬ З
ІСТОРІЇ, АРХЕОЛОГІЇ, ІНФОРМАЦІЙНОЇ ТА АРХІВНОЇ СПРАВИ»**

У збірнику публікуються науково-популярні статті з актуальних питань історичної науки, дослідження у галузі документознавства, архівознавства, соціальних комунікацій, а також філософії, педагогіки та філології.

Даний інформаційний продукт призначено для наукових працівників, виконавців, аспірантів та всіх, хто цікавиться проблемами гуманітарних наук.

Заснований збірник 2020 року, має три розділи під такими назвами: Історія та археологія; Інформаційна, бібліотечна та архівна справа; Філософія, педагогіка, філологія; Кожен розділ містить статті до відповідних тем, які розкривають мету їх написання. Традиційно в будь-якому виданні, книзі або журналі завжди відзначено, яка людина відповідальна за випуск, вказують коректорів, хто займався дизайном та комп'ютерною версткою. У нашому випадку зазначені: головний редактор, відповідальний секретар та члени редколегії.

Головний редактор: С.В. Орлик – доктор іст. наук, професор

Відповідальний секретар: Л.В. Глебова – кандидат філол. наук,
доцент

Члени редколегії:

Василь Орлик – д.і. н., проф., **Сергій Кулешов** – д. і. н., проф.,
Вікторія Барабаш – к. пед. н. доц., **Ганна Бондаренко** – ст. викл.,
Олександр Бондаренко – к. і. н. доц., **Оксана Головата** – викл., **Олена Коломієць** – к. пед. наук, доц., **Аліна Мехеда** – к. пед. наук, ст. викл., **Сергій Римар** – ст. викл., **Зоя Стежко** – к. філос. наук, доц., **Микола Тупчієнко** – к. і. н, доц.

Наведені дані свідчать, що над створенням цього збірника працювала значна кількість фахівців, яких розподілимо на такі категорії: асистенти та старші викладачі, кандидати наук, доценти, доктори, професори.

Викладачі:

- Ганна Бондаренко
- Оксана Головата
- Сергій Римар

Кандидати наук та доценти:

- Людмила Глебова
- Вікторія Барабаш
- Олександр Бондаренко
- Олена Коломієць
- Аліна Мехеда
- Зоя Стежко
- Микола Тупчієнко

Доктори та професори:

- Світлана Орлик
- Василь Орлик
- Сергій Кулешов

В аналізованому збірнику до структури публікацій не входить анотація, нами зроблено спробу виконати анотування однієї зі статей збірника на вибір, а зокрема статті Оксани Головатої «**Науковець-дослідник ХІХ століття – Г. Я. Близнін**».

Дана стаття містить інформацію про життя і діяльність Гаврила Яковича Близніна, котрий викладав природничі дисципліни та займався науковою діяльністю.

Як педагог він добре знав кожен свій предмет, майже ніколи не використовував підручника. У своїй навчальній роботі дослідник використовував різні методи, головними з яких були такі: бесіда, пояснення, демонстрація, розповідь та ін. Найбільш учні любляли розповіді про його особисті дослідження, які Г. Близнін вмів та вдало використовував з появою нового матеріалу. Його дружні спілкування з учнями не обмежувалися лише шкільними заняттями; діти сміливо могли звернутися до Гаврила Яковича з певним питанням або поясненням не тільки після уроків, але й вдома. Розвивав в учнів пізнавальну активність та схвалював їх особисті спостереження. Основною формою роботи був урок, але велику увагу він приділяв екскурсіям на природу та метеорологічну станцію.

Роботу викладача Г.Я. Близнін поєднував з науковою працею в галузі метеорологічних дослідів. У 1874 році разом зі своїм колегою математиком та фізиком Р.В. Пржишховським більшу частину своєї уваги приділяли самій метеостанції. Вже в 1875 році завдяки працьовитості дослідника, на станції починають з'являтися: метеобудка, психрометр, термометри, флюгер, опадоміри та прилад для вимірювання кількості вологи, що випаровується. Згодом у 1877 році, турбуючись про розвиток метеорологічної мережі, почав підключати до метеорологічних досліджень сільську інтелегенцію. Тому з 1887 року почав досліджувати зміну вологості ґрунту, звертаючи увагу на питання використання метеорологічних спостережень у сільському господарстві. Після декількох дослідів він дійшов висновку, що огляд за опадами без вивчення способів їх розподілу в ґрунті, не може дати сільському господарству належної допомоги. Свої погляди та думки, він оприлюднив у статті «Кліматичні дані Єлисаветграда та його повіту», яка вийшла у 1888 році.

Отже, заслуги Г.Я. Близніна перед сільськими господарством значні. Завдяки його діяльності на Півдні України в останній третині ХІХ століття розпочався процес формування мережі сільськогосподарських метеорологічних пунктів та станцій; серед яких Єлизаветградська земська метеостанція була зразковою і стала значимою для становлення метеорології як науки.